

TRONDHEIM KOMMUNE

Rådmannens forslag til handlings- og økonomiplan 2014-2017. Budsjett 2014

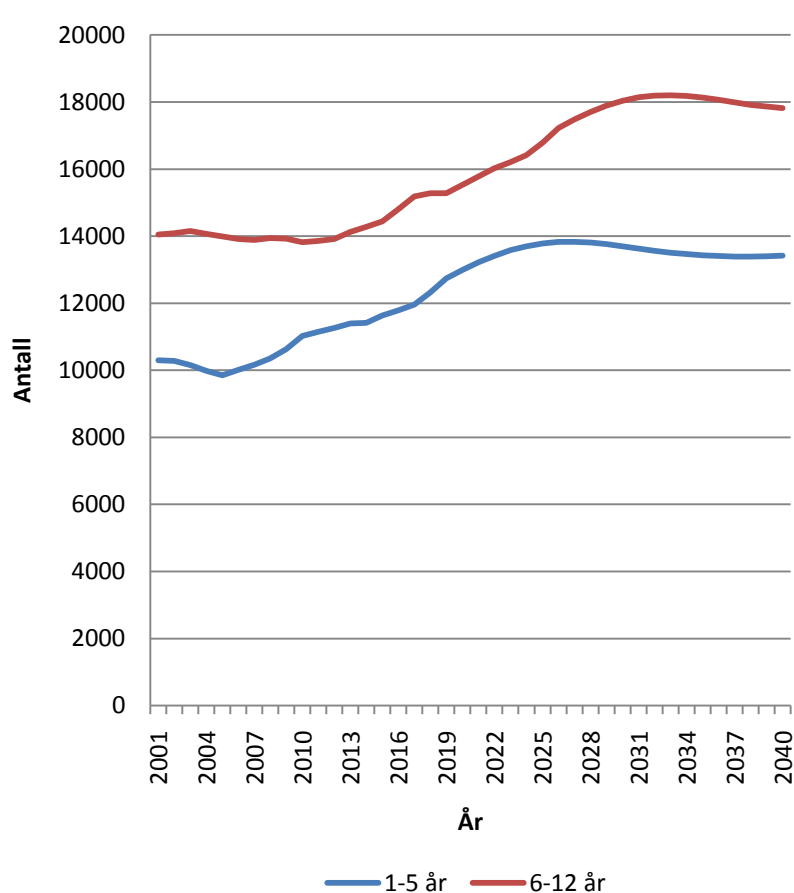
Innovasjon

Digitalisering

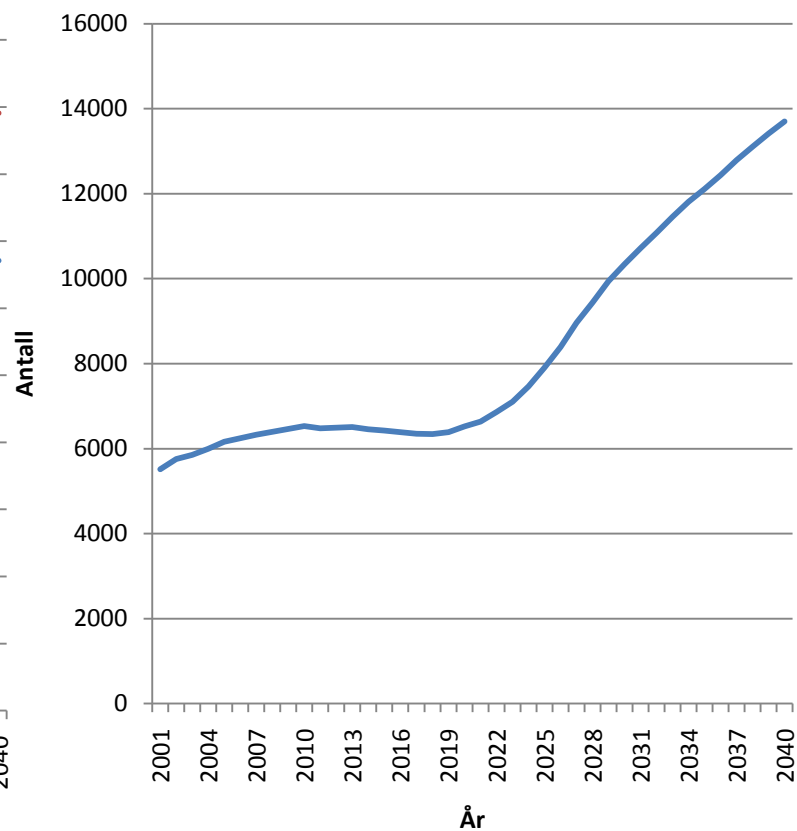
Hva jeg sa i fjor:

Vekst- samhandlingsreform - miljø

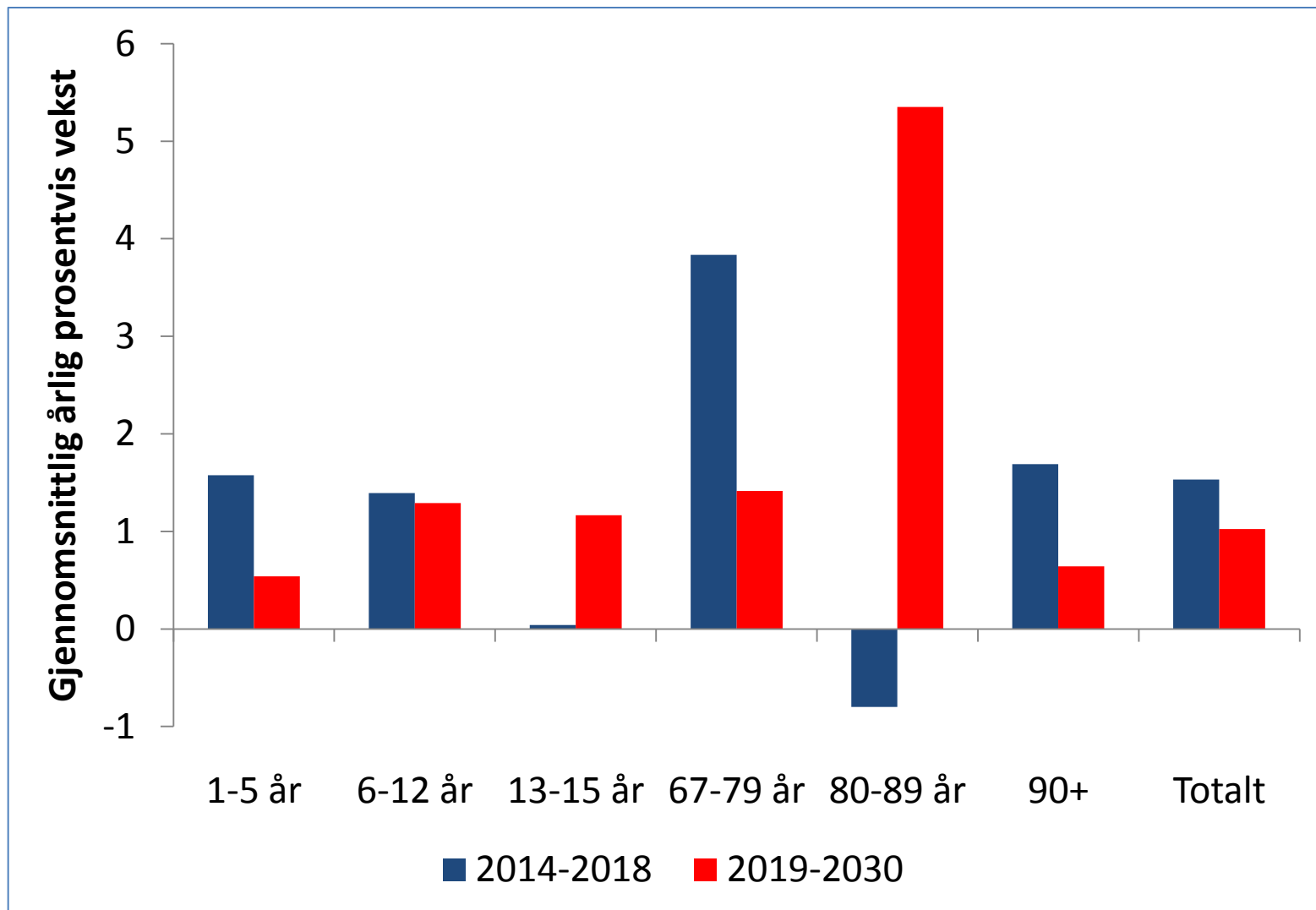
Barn 1-5 år og 6-12 år

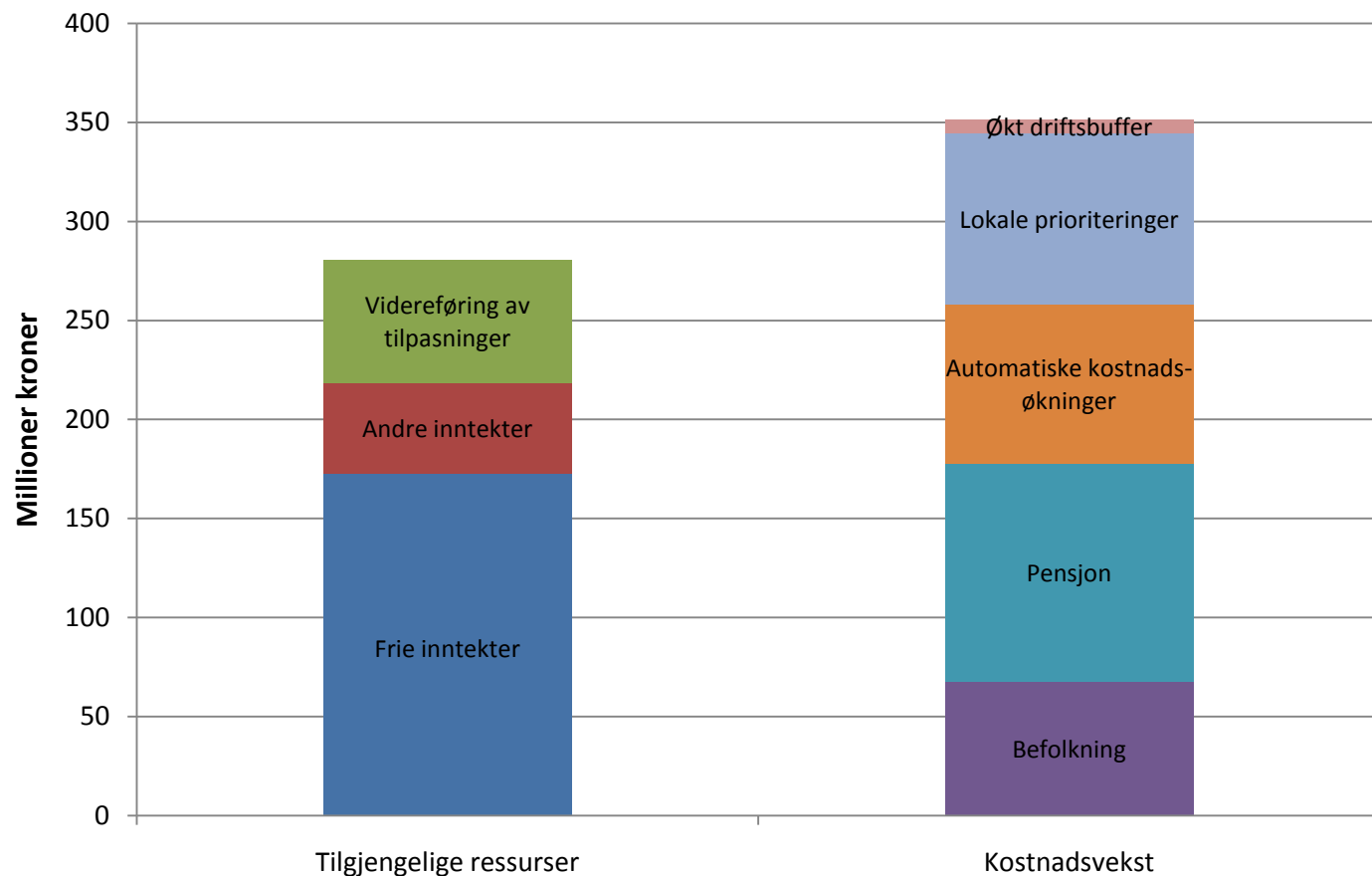
Eldre 80 år og over

Byen vokser

Ubalanse mellom tilgjengelige ressurser og kostnadsvekst (71 millioner kroner)

Utfordringer for driften

	2014	2015	2016	2017
Befolkningsendringer	68	134	224	309
Konsekvensjusteringer	-21	15	38	38
Politiske vedtak	49	46	46	62
Rammeendringer med aktivitetsvekst	11	11	3	11
Rammeendringer uten aktivitetsvekst	183	240	309	324
Sum	290	446	617	738
	2014	2015	2016	2017
Behov for midler til driftsformål	290	446	617	738
Sum handlingsrom	-219	-259	-384	-478
Utfordring	71	187	233	260

Tall i millioner kroner. Endring fra 2013

Slik løser vi driftsutfordringene

	2014	2015	2016	2017
Utfordring	71	187	233	260
Generell effektivisering	-28	-57	-85	-112
Sentrale tilpasninger	-10	-16	-21	-21
Rammereduksjoner	-33	-114	-127	-127
Balanse	0	0	0	0

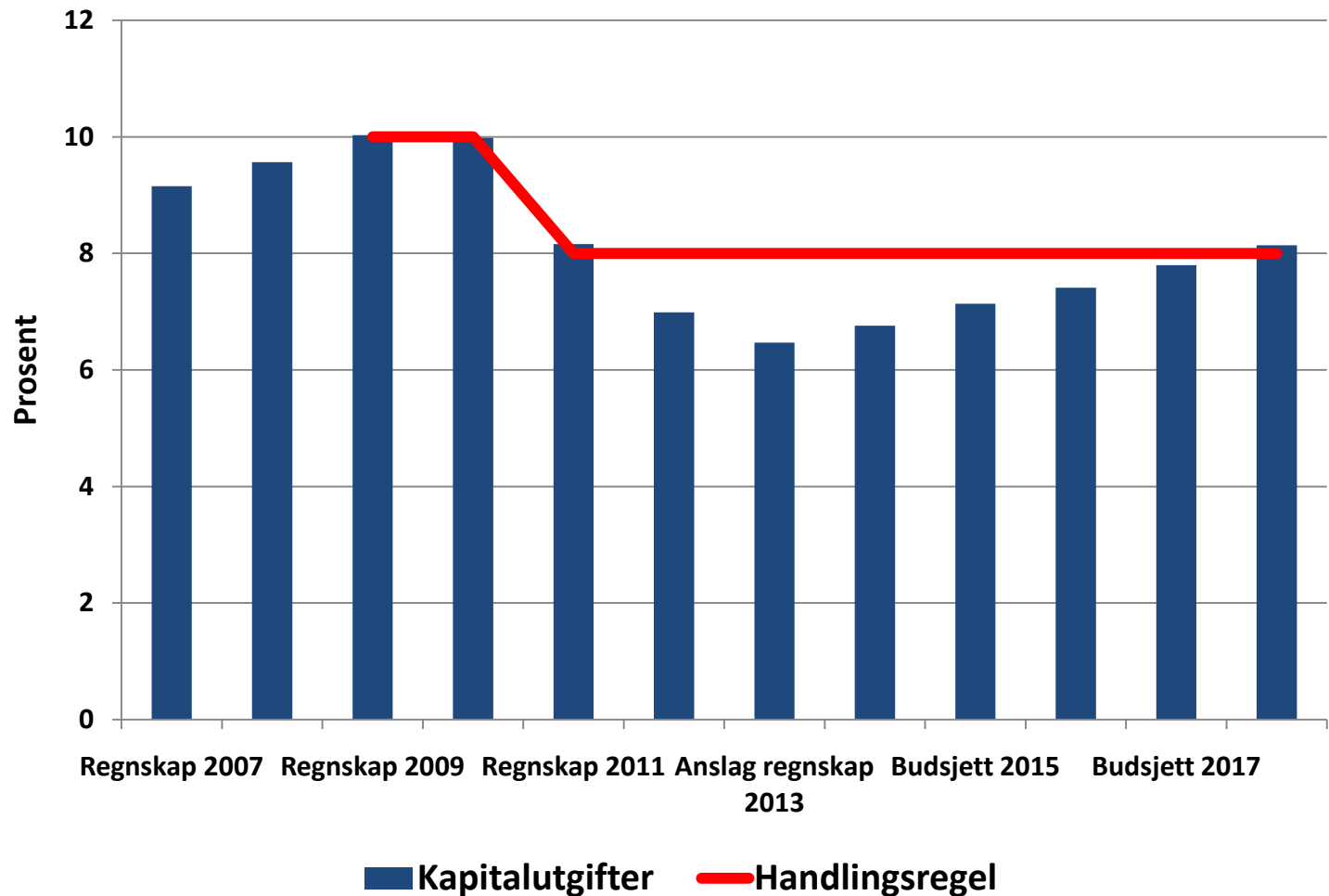
Tall i millioner kroner. Endring fra 2013

Handlingsreglene ligger fast

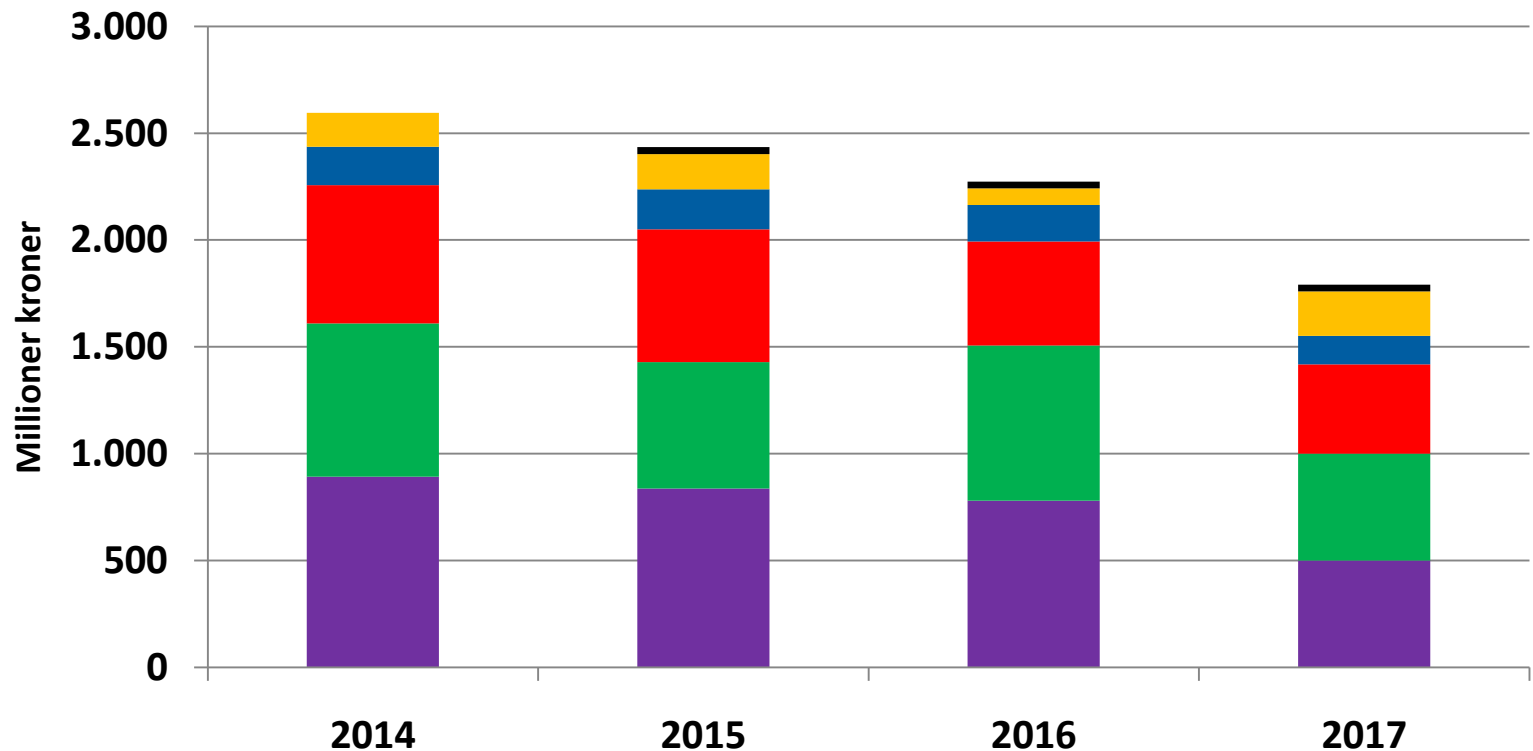
- Bruk av realavkastning fra kraftfondet
  - Etterskuddsmodellen ligger fast - realavkastningen benyttes året etter at den er opptjent
  - Halvparten av realavkastningen skal brukes til finansiering av tomter
- Planen er i tråd med handlingsregelen for kapitalutgifter (8 %)

Handlingsregelen holdes

Investeringsutgifter og finansiering 2014-2017

■ Bruk av lån - bykassefinansierte

■ Bruk av lån - finansieres med eksterne midler

■ Refusjoner

■ Salg av anleggsmidler

■ Tilskudd

■ Overført fra driftsregnskapet

Hovedtall for 2014-2017

	2014	2015	2016	2017
Driftsutgifter	11,0	11,0	11,1	11,2
Kapitalutgifter	0,9	1,0	1,1	1,1
Investeringsutgifter	2,6	2,4	2,3	1,8
Sum utgifter	14,5	14,4	14,5	14,1

Tall i milliarder 2014-kroner

Helse og velferd

I perioden prioriterer vi:

- Flere medarbeidere på heltid
- Hjemmetjenesten får ti nye heltidsstillinger
- Full sykehjemsdekning i perioden
  - To nye senter, Ladesletta og Nye Persaunet
  - Ingen langtidsbeboere på tosengsrom
- Tidlig helsehjelp til eldre som bor hjemme

Styrker kompetanse og kvalitet

- 40 nye rekrutteringsstillinger – studentene tilbys heltid etter endt utdanning
- Flere høgskoleutdannede medarbeidere i hjemmetjenesten og i institusjonene
- Den nye helsevaktssentralen etableres i løpet av 2014, i midlertidige lokaler

Tettere oppfølging av brukere

- 90 leietakere i kommunal bolig flytter til egen eid eller leid bolig
- Fra økonomisk sosialhjelp til arbeid
  - Flere under 30 år hjelpes ut i arbeid eller aktivitet
  - Forsterke arbeidet med barnefamilier som mottar sosialhjelp
  - Forsterke arbeidet med flyktninger, slik at de kvalifiseres til jobb/utdanning etter fullført introduksjonsprogram

Etablering av flere botilbud

- Eget botilbud til de med rus-/ psykisk lidelse
- 20 bostedsløse personer med rusproblemer tildeles bolig og tjenester (Housing First)
- Mer bruk av grupper i aktivitetstilbudene
- 20 utviklingshemmede fra "venteliste" tilbys bolig
- Vi bosetter 250 flyktninger, inkludert 18 enslige mindreårige

Oppvekst og utdanning

På oppvekstområdet prioriteres:

- Omfattende utbygging og rehabilitering av skoler og barnehager i perioden
  - Tre skoler ferdigstilles – oppstart ved fire nye
  - 16 nye barnehager øker kapasiteten og erstatter midlertidige bygg
- Etablere læringscenter, styrke læringsmiljøene og bedre minoritetsspråklige barn og unges språkutvikling

Barnehageplass til flere barn

- To hovedopptak og rett til barnehageplass for barn født i september og oktober
- Styrke kompetansen om relasjonene mellom barn og mellom barn og voksne, og små barns tilknytning
- Økt bruk av digitale verktøy i barnehagen
- Heve kvaliteten gjennom å utvikle det fysiske læringsmiljøet og styrke vurderingsarbeidet

Lærertettheten opprettholdes

- IKT, etterutdanning og veiledning i ressursentrene prioriteres
- Den ordinære tilpassede opplæringen styrkes for å redusere behovet for spesialundervisning og særskilt norskopplæring
- Økt læringsutbytte gjennom mer praktisk og variert undervisning på alle trinn i grunnskolen

Barnevernet omorganiseres

- Omorganisering av barnevernet gir et mer helhetlig tilbud og bedre ressursutnyttelse
- Barn og unges medvirkning i enkeltsaker styrkes
- PP- tjenesten knyttes sterkere til barnehage og skole

Byutvikling

Byutvikling prioriterer spesielt:

- Hovedplan for kunnskapsaksen
  - Utvikle prinsipper for helhetlig byutvikling i området Kalvskinnet - Sluppen
- Vitalisering av bryggene og veitene
  - Forprosjekt bygningsvernssenter, for veiter og bakgårdsbebyggelse
- Sikring av god og trygg drikkevannkvalitet
  - Vannforsyningsanleggene fra Benna står ferdige i løpet av året
  - Anleggsstart for ny vanntunnel på Vikåsen

En tett og grønn by

- Fortsatt vekt på fortetningspolitikken
  - Ny kommunedelplan for Nyhavna og Lade – Leangen
- Miljøpakken
  - Bedre framkommelighet og sikkerhet for gående og syklende
- Forvaltningsplan for parker og grønt
- Melding om langsiktig by-vekst og jordvern
- Sikre areal til fremtidige offentlige formål

En attraktiv Midtby

- Opprettholde god standard på vinterdrift og renhold
- Kartlegge rimelige tiltak for viktige by-rom
- Starte anleggsarbeidene på Torvet
- Oppgradere Munkegata når Torvet stenges for trafikk
- Ny belysning i Ilaparken
- Vitalisere bryggene og veitene

Tilrettelegger for bycampus

- Hovedplan for kunnskapsaksen
  - Utvikle prinsipper for helhetlig byutvikling i området Kalvskinnet – Sluppen
- Sluttbehandling av områdeplan for Tempe
- Gode forbindelser og grønnstruktur
- Elgeseter gate
  - Skisse for superbuss og god trafikkavvikling
  - By-rom og møteplasser

Miljø som fundament

- Sikre god og trygg drikkevannkvalitet
  - Vannforsyningsanleggene fra Benna står ferdige i løpet av året
  - Anleggsstart for ny vanntunnel på Vikåsen
- Oppstart av prosjektet *Renere havn*
- Intensivere tiltak for redusere overskridelser av svevestøv
- Klargjøre premissene for langsiktig drift og vedlikehold av veg

Energiansvarlig eier

- Redusere energiforbruket med to prosent i kommunens bygninger
- Skifte ut 1200 gatelys
- Ombygging av Solbakken og Stabbursmoen skoler
- Biobasert forbrenningsanlegg på Vikåsen
- Utvikle en framtidsrettet bydel på Brøset
- Åsveien skole pilotprosjekt i

Framtidens byer

Kultur og næring

Kulturs viktigste prioriteringer

- Steinmeyerorgelet ferdig til 17. mai 2014
- Drifts- og investeringstilskuddet til kirkegårder øker
- *Områdeprogram Saupstad-Kolstad* får sitt første fulle driftsår i 2014
- Sikret framdrift for åpning av kunsthall i 2016

Investeringsløft på idrettssiden

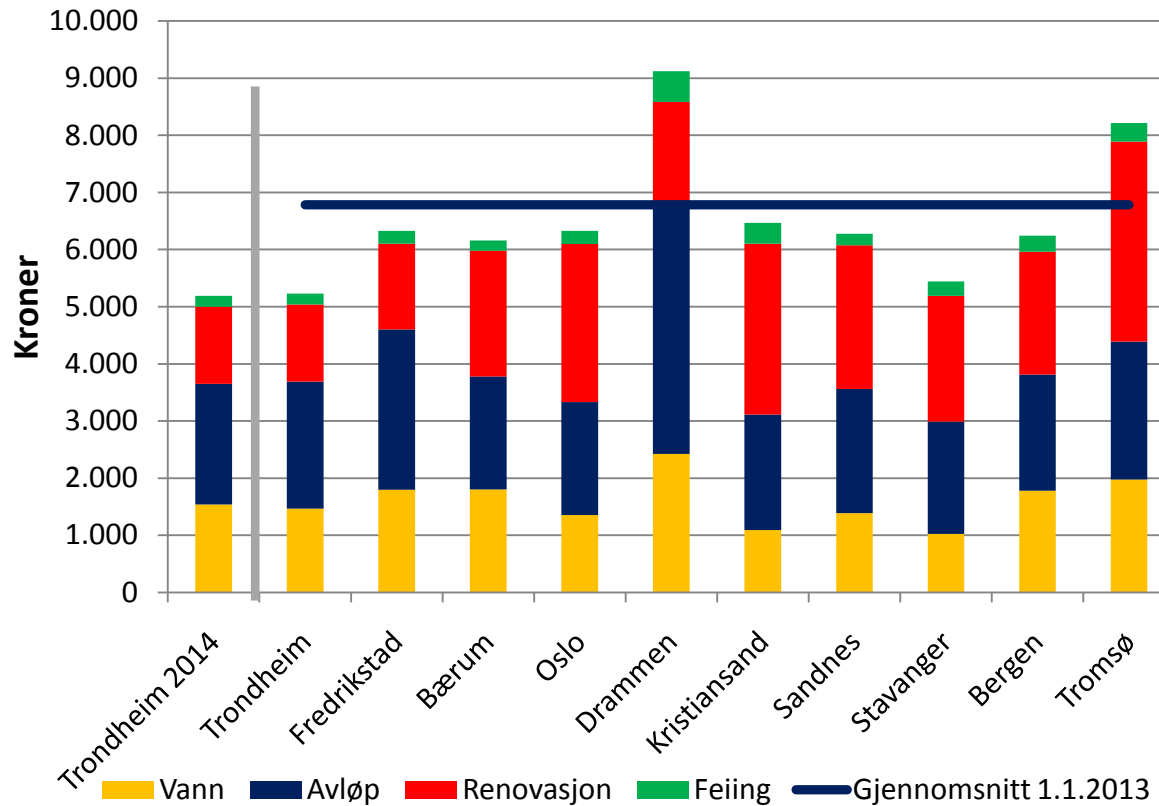
- Første trinn av rulleskiløypa i Granåsen ferdigstilles
- Ny hurtigløpsbane på Leangen
- Seks nye kunstgressbaner i 2014
- Byneshallen og Heimdal fleridrettshall åpner i 2014
- Fire nye trimparker etableres i perioden
  - Marinen, Tillerparken, Theisendammen og Ladestien

Trondheim og regionen

- Styrke arbeidet med utvikling av kunnskapsbyen
- Styrke profileringen av Trondheim og Trondheimsregionen
- Etablering av besøksenter Visit Trondheim

Trondheimsgebyrene under snittet – også i 2014

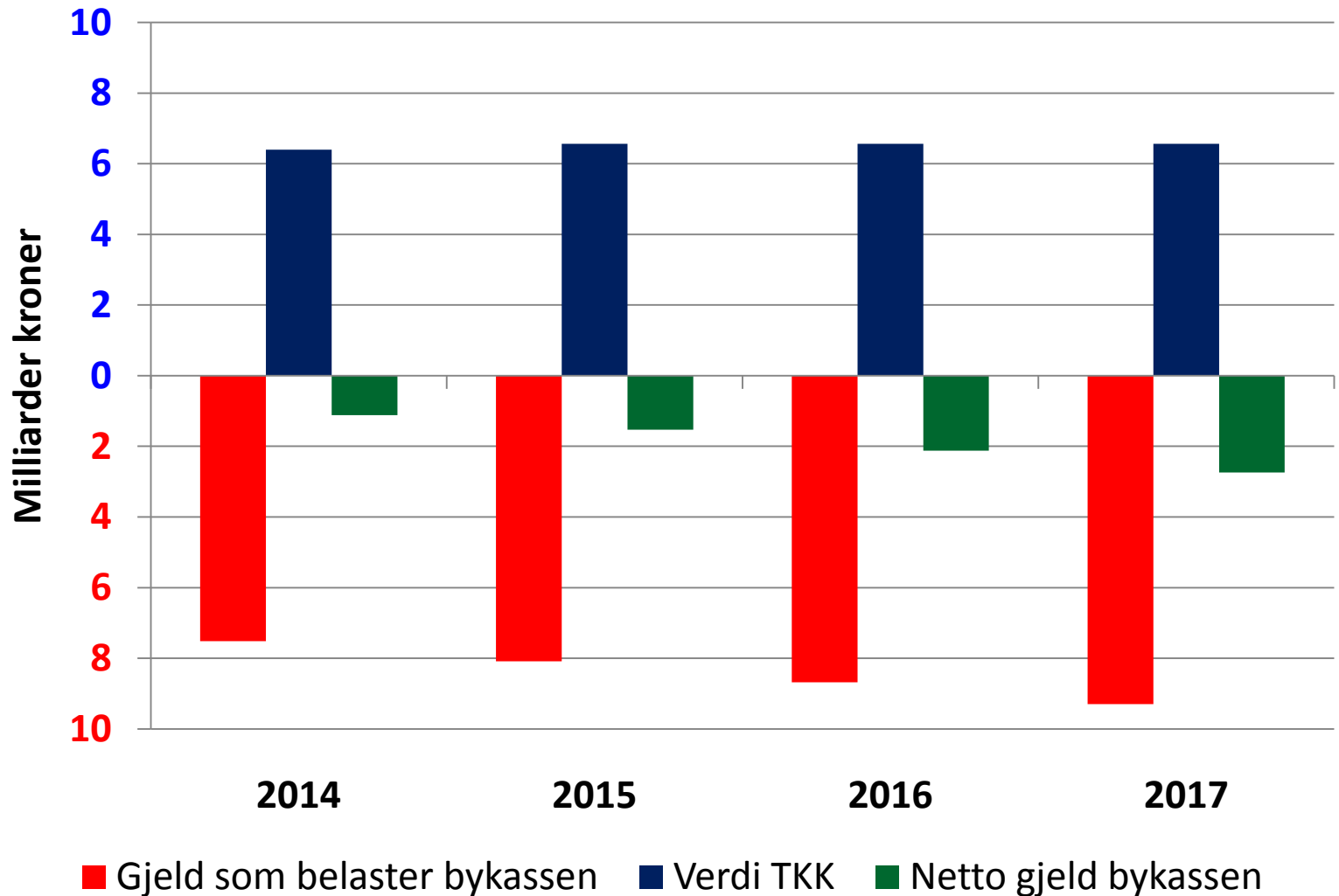

Moderat vekst i gebyr og brukerbetaling

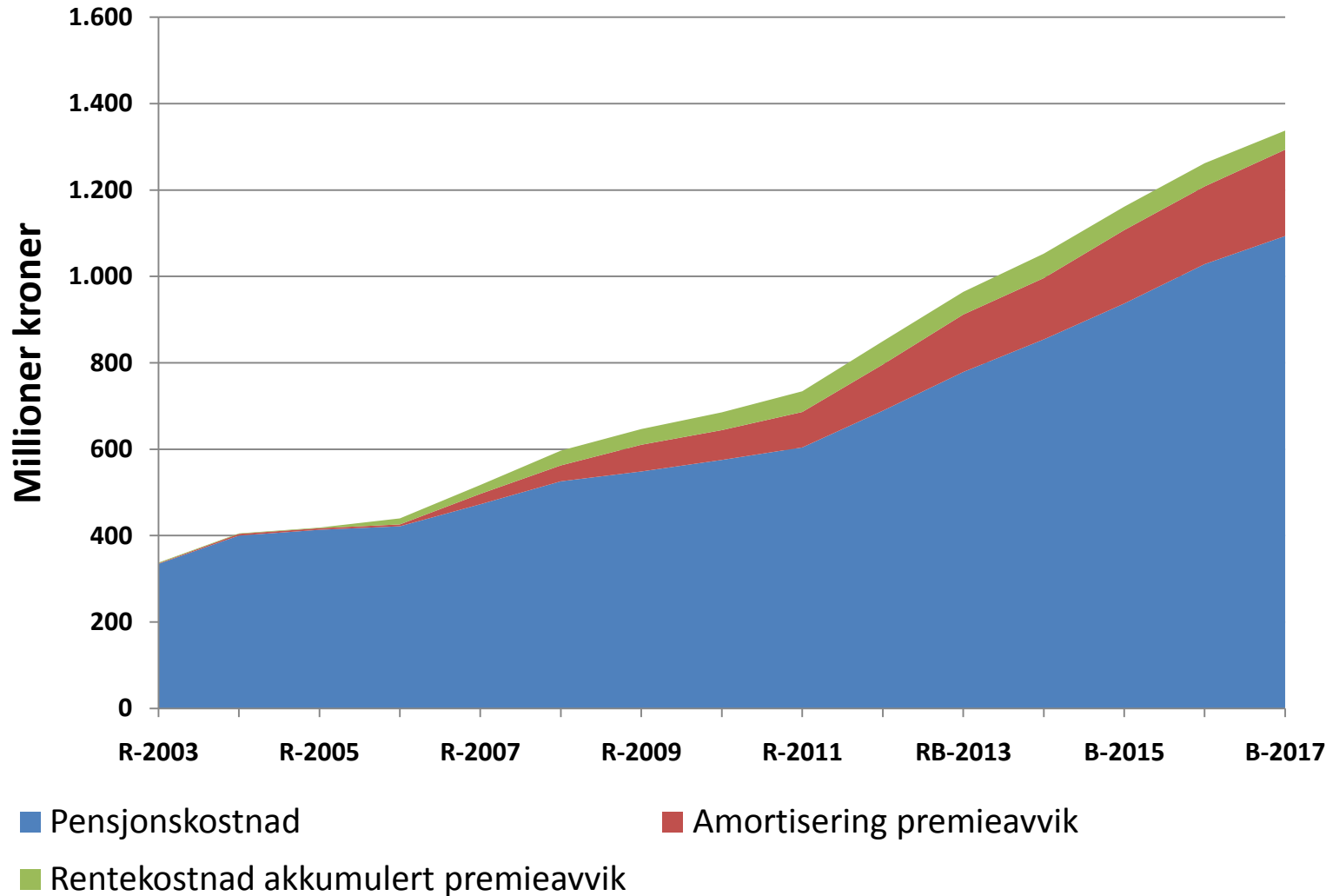
	2013	2014	Endring
Eiendomsskatt	5 500	6 095	595
Et barn i barnehage, full plass, med søskenmoderasjon	19 223	19 470	247
Et barn i SFO, full plass	26 455	27 280	825
Et barn i kulturskolen	3 295	3 395	100
Årsgebyr renovasjon, vann, avløp og feiing	6 136	6 095	-41
Samlet betaling i brukerbetaling og gebyrer	60 609	62 335	1 727

- Når det tas hensyn til den generelle prisveksten i kommunesektoren faller brukerbetalingene/gebyrene reelt sett med nesten 100 kroner

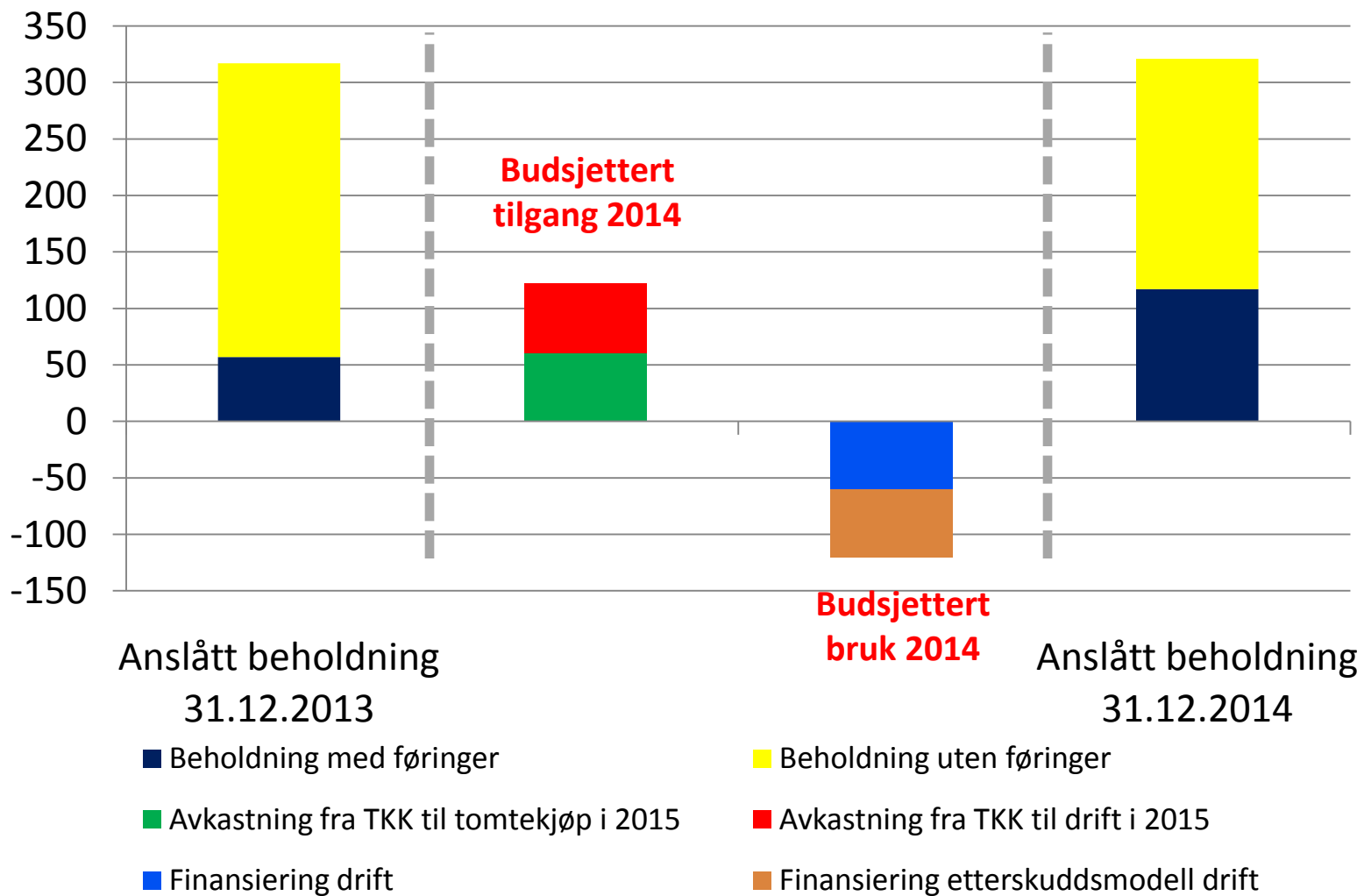
Finansiell posisjon bykassen

Sterkt stigende pensjonsutgifter

Disposisjonsfond

Netto driftsresultat

